

PRZEMOC W SZKOLE - JAK SIĘ JEJ WYSTRZEGAĆ?

Przemoc obejmuje swym zasięgiem wiele dziedzin życia. Niestety, dotyczy także i bezbronni dzieci. Prócz tej zadawanej ze strony dorosłych, jest jednak wiadomo, że już najmłodsi stosują ją wobec siebie samych. Miejsce w jakim dziecko czuć się powinno bezpiecznie jest szkoła. Niestety i tam częstokroć liderzy nieformalnych grup, poszukują swej ofiary, by zaprezentować swą siłę i status.

Aby przemoc nie stała się jednym z elementów dorastania, to przede wszystkim my sami – dorośli, musimy pomóc i nauczyć swe pociechy rozwiązywania problemów bez używania gwałtu i siły. By jednak umiejętnie wyuczyć w dziecku pewne zachowania, to dorośli powinni pamiętać, że to co na pozór wydaje się banalne, może być niebezpieczne.

Co może spotkać twoje dziecko w szkole?

Wśród dorosłych panuje powszechne przekonanie, że najczęściej spotykane i najbardziej dotkliwe jest bicie. Tymczasem w szkole pojawiają się różne formy przemocy dzieci wobec dzieci:

Przemoc fizyczna:

bicie, kopanie, popychanie, niszczenie rzeczy, plucie, zamykanie w pomieszczeniach

Przemoc słowna:

przezywanie, wyśmiewanie, poniżanie, grożenie, obgadywanie, szantażowanie

Przemoc bez słów i kontaktu fizycznego:

miny, wrogie gesty, izolowanie, manipulowanie związkami.

Jeśli dziecko powie ci, że jest wyśmiewane w klasie - nie bagatelizuj tego.

Dla niego może to stanowić większy problem niż pojedyncza bójka. Wszystko zależy od wrażliwości dziecka oraz sposobu w jaki zachowują się sprawcy.

Przemoc mogą stosować uczniowie z tej samej klasy (w pojedynkę lub całą grupą) oraz uczniowie z innych klas.

Dziewczynki także mogą być sprawczyniami przemocy.

Ich działania są bardziej zakamuflowane niż działania chłopców. Rzadziej używają przemocy fizycznej, częściej obgadują i manipulują związkami.

Przemoc, która trwa dłuższy czas nazywa się znęcaniem !!

Jak możesz poznać, że twoje dziecko jest ofiarą przemocy?

Większość dzieci nie informuje dorosłych (rodziców i nauczycieli), że doświadczą przemocy. Są różne powody takiego milczenia: lęk przed zemstą sprawców, brak wiary w pomoc i zmianę sytuacji, obawa, że nikt nie uwierzy, poczucie winy, wstyd itp.

Musisz sam uważnie obserwować swoje dziecko. Poniższe sygnały pomogą ci rozpoznać, czy twoje dziecko nie stało się ofiarą krzywdzenia.

Dzieci będące ofiarami zwykle:

- * mają sińce, zniszczone lub brudne ubranie, zniszczone przybory szkolne (np. plecak, piórniki, zeszyty), zapytane nie potrafią wyjaśnić co się stało;
- * wyglądają na nieszczęśliwe, gorzej śpią;
- * pogarszają się w nauce;
- * myślą o sobie, że są "gorsze" wycofują się z kontaktów z innymi;
- * stają się "zamknięte" w sobie;
- * stają się apatyczne lub agresywne, zmieniają się im nastroje;
- * mogą nie mieć żadnego bliskiego przyjaciela;
- * unikają szkoły np. rano skarżą się na bóle głowy, brzucha, tracą apetyt;
- * mówią np.: "nie lubię tej szkoły", "nienawidzę swojej klasy", "nie chcę tam chodzić", itp.;
- * spóźniają się do szkoły, trzymają się blisko nauczyciela;
- * wracają ze szkoły powoli, często dłuższą drogą;
- * kradną z domu pieniądze lub cenne przedmioty.

Jak porozmawiać z dzieckiem?

Jeśli obawiasz się, że twoje dziecko stało się ofiarą przemocy w szkole, przede wszystkim spróbuj z nim porozmawiać o tym wprost. Taka rozmowa pomoże ci ustalić jak groźna jest sytuacja i podjąć odpowiednie kroki. Dziecko może bać się mówić na ten temat, dlatego niezwykle ważna jest twoja delikatność.

Gdy decydujesz się na rozmowę z dzieckiem postaraj się:

- * wysłuchać je uważnie (nie przerywaj, nie pośpieszaj, sprawdzaj czy dobrze zrozumiałeś);
- * zebrać (zapisać) informacje dotyczące konkretnych zdarzeń;
- * zapewnić, że bardzo je kochasz, jesteś po jego stronie i nie pozwolisz na krzywdzenie;
- * zapewnić o swojej gotowości do pomocy;
- * nie wyśmiewać się z jego słabości;
- * pomóc mu uwierzyć w siebie, docenić każdy wysiłek ("próbowałeś się bronić", "odszedłeś z podniesioną głową, brawo", "zrobiłeś, co mogłeś");
- * pozwolić mu na płacz, uszanować jego lęk i bezradność ("wiem, że to przykre", "nie łatwo jest się bronić");
- * nie bagatelizować sprawy.

Pamiętaj:

Żadne dziecko nie jest winne temu, że stało się ofiarą przemocy.

Każdy ma prawo być wrażliwym, słabszym, bezbronnym.

Nikt nie ma prawa użyć w stosunku do nikogo przemocy.

Jeśli z relacji dziecka wynika, że sytuacja nie jest zbyt trudna i dziecko ma szansę samo sobie z nią poradzić, twoja rola polega na:

- * wymyśleniu z dzieckiem sposobów przeciwstawienia się przemocy (co ma dziecko odpowiedzieć, co zrobić, kogo poinformować w szkole itp.);
- * wsparciu dziecka (zapewnieniu go, że może sobie poradzić, że rodzic w nie wierzy, że nikt nie ma prawa go krzywdzić, można przypomnieć mu sytuacje, w których sobie dobrze poradziło);
- * zapewnieniu o swojej gotowości do pomocy w razie, gdyby dziecko nie mogło sobie poradzić.

Możesz podjąć następujące działania:

- * zgłoś sprawę na Policję, jeśli twoje dziecko zostało pobite lub okradzione;
- * spotkaj się z wychowawcą klasy, zrelacjonuj mu sytuację, zapytaj co w tej sytuacji nauczyciel zamierza zrobić, zadeklaruj swoją chęć współpracy;
- * kontaktuj się kilkakrotnie z wychowawcą z zapytaniem, co zostało zrobione w sprawie twojego dziecka, jeśli z relacji dziecka wynika, że przemoc trwa nadal;
- * umów się na rozmowę z dyrektorem szkoły, zadeklaruj swoją chęć współpracy;
- * szukaj specjalistów (pedagogów, psychologów, organizacji pozarządowych) dostępnych na terenie szkoły oraz poza nią.

(materiały przygotowane przez KWP Poznań)